

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МУЛЬТИМОДАЛЬНОГО ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Левчук Р.О¹., Матвійів І.І.¹¹ Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Ільїн В.Ю, д-р економ. наук, проф.

Ключові слова: мультимодальні перевезення, транспорт, проблеми, вантаж.

Транспорт займає найважливішу нішу в економіці, з'єднуючи споживачів з виробниками, та й різні елементи системи виробництва. В Україні існує ряд системних недоліків транспорту, включаючи низьку якість базової послуги транспортування, слабкий розвиток транспортної інфраструктури, митні, тарифні і нормативно-правові бар'єри на кордонах, а також недостатній масштаб бізнесу логістичних компаній. При перевезенні вантажу на далекі відстані, більшість перевезень потребують мультимодальних перевезень - при потребі таких перевезень використовують різноманітні види транспорту.

Проаналізувавши нинішню ситуацію з мультимодальним перевезенням існують певні проблеми. Перша проблема – це узгоджена перевезення вантажу між різноманітним транспортом. При організації мультимодального перевезення необхідно скоординувати схему взаємодії різних видів транспорту, організувати прибуття цих видів транспорту в місце перевантаження потрібний час з наявністю всіх потрібних технічних засобів і документів [1]. У теперішнім сьогоденні більшість розвинених країн надають перевагу авіаперевезенню, тому що це найшвидший спосіб доставки. За статистикою Міжнародної Асоціації Повітряного транспорту все більше і більше держав переходять на авіаперевезення. На жаль, такий спосіб перевезення є затратним, але терміни доставки значно скорочує час доставки. Однак ці витрати мають своє виправдання за певними групами товарів, так як ряд одержувачів зацікавлений в швидкості доставки. Авіаційний транспорт при доставці, наприклад, великовагових і великогабаритних вантажів для планових комерційних перевезень використовується нечасто через дорожнечу, хоча сучасні транспортні літаки здатні перевозити вантажі в десятки і навіть більше сотні тонн.

Кращим варіантом серед різного транспорту, при перевезенні великогабаритних та великовагових вантажів у більшості випадках, є водний транспорт. Це тому що він дозволяє перевозити вантажі практично без обмеження за вагою та розміром. Найкраща перевага водного транспорту – це вартість перевезення вантажу, тобто його дешевизна, а недоліки водного транспорту – це низька швидкість і складність доставки через відсутність водних шляхів в деяких регіонах нашої країни. Залізничний транспорт дозволяє перевозити вантажі масою до 500 тонн. Автомобільний транспорт є найбільш універсальним для перевезень. Сучасним спеціальним вантажним транспортом (при використанні тягачів, низькорамних платформ різного типу, спеціалізованих трейлерів, модулярних платформ і т.д.) можна перевозити вантажі масою до 250 тонн.

Отже, для вирішення даної проблеми щодо налагодженої роботи між різними видами транспорту перевізник повинен забезпечити комплексний

контроль роботи всього транспортного ланцюга, тобто мати хороший досвід, знання особливостей роботи різних видів транспорту на підставі наукового підходу з використанням технологій мережевого комп'ютерного моделювання.

Друга проблема - юридично-правова. При мультимодальному перевезенні із-за кордону країн виникають проблеми юридичного забезпечення транспортних ланцюгів, що перетинають кордони різних країн. В даний час є деякі складності в правовому регулюванні таких перевезень. Наявні системи Роттердамських правил, Конвенції про договір міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом, Правила Гаага-Вісбі регулюють окремі види перевезень і досить несуперечливо доповнюють один одного, однак єдиної системи, що узагальнить мультимодальні перевезення, поки не створено.

Третя проблема. Відсутність постійних маршрутів великогабаритних та великовагових вантажів. Доставка великогабаритних та великовагових вантажів потрібні порівняно нечасто, це не масова продукція, і такі перевезення не вимагають створення постійних маршрутів і формування постійних транспортних потоків. При перевезенні великогабаритних, великовагових і тому дорогих вантажів складання маршруту має дуже велике значення, так як помилка в цій справі може дуже дорого коштувати. Найважливіший критерій при створенні маршруту – це зниження терміну доставки вантажу. Але існує ще ряд важливих критеріїв – це наявність ліній електропередачі та інших проводів над дорогою, кількість і стан мостів і залізничних переїздів, шляхопроводи, інші споруди, а також погодні умови, рельєф місцевості, пори року, можливість об'їзду населених пунктів і т.д. У надійній та професійній логістичній фірмі є база даних вже напрацьованих і перевічених маршрутів, проте кожного разу потрібно нова перевірка маршруту, так як дорожня обстановка – це параметр змінний і дані про стан доріг швидко застарівають. Для вдосконалення технології маршрутизації єдиним шляхом вирішення є подальший розвиток її автоматизацію. В даний час вже створено чимало комп'ютерних програм, що полегшують створення оптимальних маршрутів, з використанням GPS-навігації та постійного обміну даними між транспортним засобом і диспетчерської через інтернет, ці програми будуть розвиватися і пропонувати все більш ефективні рішення [2].

Отже, недостатньо ефективна транспортно-логістична система являється одним з ключових чинників, що стримують розвиток української економіки. Існує ряд причин, які необхідно вирішити, та чим швидше це здійсниться, тим швидше і краще будуть налагоджені мультимодальні перевезення. Також необхідно навчати спеціалістів та підвищувати рівень кваліфікації. Україна має всі перспективи покращити якість транспортних послуг, що дасть змогу отримати максимум від поєднання потенційних можливостей усіх видів транспорту.

Список використаних джерел:

1. Петренко О. І. Проблеми розвитку мультимодальних перевезень в Україні та шляхи їх розв'язання [Електронний ресурс] / О. І. Петренко, Т. В. Дереповська // Ефективна економіка. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://cutt.ly/WesGhMx>.

2. Белова А. Актуальні питання розвитку мультимодальних перевезень в Україні [Електронний ресурс] / А. Белова, Н. Новальська, А. Орловська. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://cutt.ly/6csGX3a>.